

Pirkanmaan ELY-keskukselle

VALTATIE 3 MOOTTORIVÄYLÄN LINJAUS YLÖJÄRVEN JA HÄMEENKYRÖN ALUEELLA VÄLILLÄ SOPPEENMÄKI – SARKKILA

Valtatien 3 moottoriväylän yleissuunnitelmaluonnoksen mukainen linjaus aiheuttaa merkittäviä haittoja ja uhkia Hämeenkyrön Mäyräjärven loma- ja vakitukselle asutukselle sekä järven tilalle ja sen lähiympäristölle.

Allekirjoittaneet Mäyräjärven kiinteistönomistajat ja muut asukkaat ovat huolestuneita hankkeen aiheuttamista haitoista ja uhista sekä tuovat julki hankkeen johdosta seuraavaa:

Mäyräjärven taustaa

Asutus

Mäyräjärven kesäasutus on peräisin pääosin 1950-luvulta. Ensimmäiset lomakiinteistöt on rakennettu jo 1940-luvulla. Nykyisin lähes kymmenen lomakiinteistön omistajana on toinen tai jopa kolmas sukupolvi.

Mäyräjärven rantaan rajoittuu 23 lomakiinteistöä. Lisäksi järven läheisyydessä on kaksi rantaan rajoittumatonta lomakiinteistöä ja yksi vakituinen asuinkiinteistö.

Lomakiinteistöjä on kehitetty pitkäjänteisesti vuosikymmenien ajan. Ennen kaikkea käyttöarvon säilyttäminen ja parantaminen ovat olleet tärkeitä tekijöitä. Useimmiten tarkoituksena on ollut kiinteistön siirtyminen suvussa sukupolvesta toiseen. Lomakiinteistö on myös yleensä ollut osa asukkaiden keskeistä elämänsisältöä.

Järven tila

Tutkimukset. Ympäristöviranomaiset ovat seuranneet veden laatua tutkimuksin ainakin vuodesta 1977. Veden laadusta on olemassa varsin merkittävä pitkäjänteinen tutkimus, jonka pohjalta suojelutoimia on tarkasteltu. Ympäristöviranomaisten edustajia on myös puhutettu useaan otteeseen.

Veden määrä. Mäyräjärven veden vaihtuminen on vähäistä, mikä johtuu sen asemasta latvajärvenä. Sateen lisäksi vesi virtaa järveen sade- ja sulamisvesinä pieneltä valuma-alueelta pääosin järven pohjois- ja länsipuolelta. Haihtumisen lisäksi vesi poistuu eteläpuolella olevan laskuojan kautta viereiseen järveen.

Vedenpinnan korkeusasema vaihtelee noin 40 cm rajoissa. Korkeusasema riippuu paljolti sateen määrästä ja muuttuu nopeasti säätilan vaihtuessa. Vedenpinnan korkeusasema on pyritty pitämään mahdollisimman ylhäällä, jotta hyvälaatuista pintavettä olisi mahdollisimman paljon varsinkin ennen kevät- ja syyskiertoa.

Veden laatu. Mäyräjärvi on tyypillinen pienikokoinen lietepohjainen järvi, jonka vesi kerrostuu kolmeen osaan kevätlvella ja syyskesällä. Veden laatu on heikentynyt viime vuosikymmenien aikana erilaisten kuormitusten takia. Suojelutoimien seurauksena järven tila on kuitenkin saatu vakiintumaan.

Suojelutoimet. Kiinteistönomistajien ja muiden asukkaiden perustaman Mäyräjärven suojeluyhdistyksen tarkoituksena on vaalia järven tilaa ja lähiympäristöä.

Suojelutoimenpiteinä ovat olleet mm. vesikasvien vuosittainen vähentäminen, veden laadun seuranta vesinäytteiden pohjalta, vedenpinnan korkeusaseman tarkkailu, roskakalojen pyydystäminen sekä suojelutiedon välittäminen asukkaille.

Lähiympäristön kasvillisuus ja eläimistö

Kasvillisuus. Lähiympäristö on topografialtaan suhteellisen tasaista. Maasto on pääosin sekametsää ja pienehköjä soita.

Linnusto on järven kokoon nähden varsin monipuolinen: Kaakkuri on pesinyt Mäyräjärven saarella useina viime vuosina. Kuluvana vuonna se ei ole pesinyt järvellä, mutta sen sijaan neljä kaakkuria on käynyt jatkuvasti vierailulla. Viirupöllö on pesinyt järven pohjoispuolella useana vuonna. Se on myös rengastettu pari vuotta sitten.

Muiden yleisimpien lintulajien lisäksi laulujoutsenet levähtävät järvellä keväisin ja syksyisin. Telkkä on pesinyt järvellä säännöllisesti vuosikymmenien ajan. Myös sepelkyyhky on pesinyt rannan läheisyydessä jo pitkään.

Nisäkkäistä lähiympäristössä on tavattu mm. mäyrä, kettu ja ilves. Karhun jätöksiä ja raapimispuu sekä jälkiä lumessa on nähty järven pohjoispuolella.

Moottoriväylästä ja sen liikenteestä aiheutuvat haitat ja uhat

Linjaus Mäyräjärven pohjoispuolella

Yleissuunnitelmaluonnoksessa 28.5.2013 esitetty moottoriväylän linjaus on noin 400 m etäisyydellä Mäyräjärvestä sen pohjoispuolella. Vähäisen etäisyyden takia väylästä ja sen liikenteestä aiheutuu haittoja ja uhkia Mäyräjärven asutukselle, järven tilalle ja lähiympäristölle.

Estevaikutuksen uhka valuma-alueella

Moottoriväylä voi toimia esteenä sade- ja sulamisvesien virtaamiselle valuma-alueelta järveen. Nykyisinkin pieni valuma-alue saattaa siten pienentyä entisestään sekä muodostaa uhan järven korkeusaseman ylläpitämiselle ja hyvälaatuisen veden määrälle.

Meluhaitat

Liikennemelu on yksi suurimmista lomakiinteistöjen käyttöarvoa vähentävistä tekijöistä. Moottoriväylän liikennemäärät ovat tulevaisuudessa suuria ja meluhaitat ovat niihin suoraan verrannollisia.

Öljy- tai kemikaalivahingon uhka sekä maantiesuolan haitat

Mahdollinen öljy- tai kemikaalivahinko aiheuttaisi suuret haitat Mäyräjärven veden laadulle ja lähiympäristölle. Yleissuunnitelmaluonnoksen linjaus on valuma-alueen reunalla, josta vahingolliset aineet pääsisivät oja pitkin nopeasti järveen. Uhan vähäinenkin toteutuminen pilaisi korjaamattomasti Mäyräjärven herkässä tasapainossa olevan veden laadun.

Liukkauden torjuntaan käytettävä maantiesuola saattaa sade- ja sulamisvesien mukana valua järven suuntaan.

Esitykset haittojen ja uhkien vähentämiseksi

Linjaus Mäyräjärven pohjoispuolella

Linjaus on pidettävä vähintään yleissuunnitelmaluonnoksessa esitetyllä etäisyydellä Mäyräjärvestä, jotta moottoriväylästä ja sen liikenteestä aiheutuvat haitat ja uhat jäävät mahdollisimman pieniksi.

Estevaikutuksen uhan poistaminen valuma-alueella

Mäyräjärven valuma-alue ei saa pienentyä. Linjaus on suunniteltava kokonaan järven valuma-alueen ulkopuolelle.

Meluntorjunta

Tehokkaat meluesteet ovat välttämättömiä lomakiinteistöjen käyttöarvon säilyttämiseksi. Meluesteeksi tarvitaan yhtenäinen maavalli Työläjärventien ja Mäkelä-Haavistontien väliselle osuudelle. Mahdolliset ylimääräiset maamassat voidaan luontevasti käyttää meluvälisiin.

Moottoriväylän korkeusasema on optimoitava ennen kaikkea meluhaittojen näkökulmasta.

Moottoriväylän rengasmelua on pyrittävä vähentämään myös tien pintarakenteen ominaisuuksin.

Ölly- tai kemikaalivahingon uhkaan sekä maantiesuolan haittoihin varautuminen

Ölly- tai kemikaalivahingon varalta linjaus on pidettävä mahdollisimman kaukana Mäyräjärvestä. Vahingon uhkaan on varauduttava myös teknisin keinoin.

Liukkauden torjuntaan käytettävän maantiesuolan kulkeutumisen estämiseen sade- ja sulamisvesien mukana järveen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Yhteenveto

Mäyräjärven kesäasutus on peräisin pääosin 1950-luvulta. Lomakiinteistöjä on kehitetty pitkäjänteisesti vuosikymmenien ajan. Ennen kaikkea käyttöarvon säilyttäminen ja parantaminen ovat olleet tärkeitä tekijöitä.

Linjaus on pidettävä vähintään yleissuunnitelmaluonnoksessa esitetyllä etäisyydellä Mäyräjärvestä, jotta moottoriväylästä ja sen liikenteestä aiheutuvat haitat ja uhat jäävät mahdollisimman pieniksi. Mäyräjärven valuma-alue ei saa pienentyä. Tehokkaat melusteet ovat välttämättömiä lomakiinteistöjen käyttöarvon säilyttämiseksi. Ölly- tai kemikaalivahingon varalta linjaus on pidettävä mahdollisimman kaukana Mäyräjärvestä.

Allekirjoittaneet Mäyräjärven kiinteistönomistajat ja muut asukkaat esittävät, että moottoriväylän ja sen liikenteen aiheuttamia haittoja ja uhkia Mäyräjärven pitkäaikaiselle loma- ja vakitukselle asutukselle on yleissuunnitelmassa eliminoitava tehokkaasti edellä esitetyn mukaisesti.